

การเข้าร่วมการประชุม Indonesia Business Summit

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณ Perth Convention and Exhibition Centre นคร Perth รัฐ Western Australia

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีประชากรราว ๒๖๐ ล้านคน ซึ่งสูงมากเป็นลำดับที่ ๔ ของโลกรองจากจีน อินเดีย และสหรัฐอเมริกา จึงเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของออสเตรเลีย โดยในปี ๒๕๕๘ ออสเตรเลียส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังอินโดนีเซียมูลค่าประมาณ ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท จัดเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญลำดับที่ ๔ ของออสเตรเลียรองจากจีน สหรัฐฯ และญี่ปุ่น ในปีเดียวกัน อินโดนีเซียมีการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไปยังออสเตรเลียประมาณ ๑๖,๐๐๐ ล้านบาท จัดอยู่ในลำดับที่ ๑๑ ของประเทศที่มีการส่งสินค้าในกลุ่มนี้เข้าไปจำหน่ายในออสเตรเลีย (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๓) ในขณะที่ไทยอยู่ในลำดับที่ ๔ โดยออสเตรเลียนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยในปี ๒๕๕๘ มีมูลค่าประมาณ ๔๒,๐๐๐ ล้านบาท (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๗) รองจากนิวซีแลนด์ สหรัฐฯ และจีน ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๑๔, ๑๑ และ ๑๐ ตามลำดับ

รัฐบาลอินโดนีเซียมีความพยายามที่จะผลักดันด้านการค้าและการลงทุนกับออสเตรเลียให้เพิ่มมากขึ้น จึงจัดให้มีการประชุม Indonesia Business Summit ครั้งนี้ขึ้นในประเทศออสเตรเลียในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ควบคู่ไปกับงาน Indonesia Fair ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผู้เข้าร่วมการประชุมส่วนใหญ่เป็นชาวอินโดนีเซีย มีนักธุรกิจออสเตรเลียเข้าร่วมเพียงเล็กน้อย ในส่วนของงานแสดงสินค้า มีผู้เข้าร่วมแสดงสินค้าบางตา และมีผู้เข้าร่วมชมงานไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นชาวอินโดนีเซียที่อาศัยอยู่ในออสเตรเลีย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา ได้รับเชิญจากสถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซีย ณ กรุงแคนเบอร์รา ให้เข้าร่วมการประชุมและชมงานแสดงสินค้าวัตถุประสงค์ของงาน จัดขึ้นเพื่อการหาหรือความเป็นหุ้นส่วนและแสวงหาโอกาสในการสร้างเครือข่ายด้านเศรษฐกิจ เกษตร ประมง การเงิน การท่องเที่ยว และพลังงานกับออสเตรเลียและประเทศคู่ค้าอื่นๆ สำนักงานฯ เห็นว่าเป็นโอกาสดีที่จะรับทราบสถานการณ์และยุทธศาสตร์ด้านการค้าสินค้าเกษตรและประมง

ของอินโดนีเซีย ซึ่งถือเป็นคู่แข่งด้านการค้าของไทยในออสเตรเลียและประเทศคู่ค้าที่สำคัญรายอื่นๆ อินโดนีเซียมีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ด้วยตั้งอยู่ใกล้กับออสเตรเลียมากกว่า อีกทั้งยังเป็นประเทศที่ออสเตรเลียให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ เนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิด มีศักยภาพในด้านธุรกิจ ข้อมูลที่ได้รับจากการเข้าร่วมงาน ยังสามารถใช้ประกอบการพิจารณาพัฒนายุทธศาสตร์สินค้าเกษตรของไทยได้ในโอกาสต่อไป

ข้อมูลที่น่าสนใจจากการเข้าร่วมประชุมและสังเกตการณ์งานแสดงสินค้ามีดังนี้

การลงทุนด้านการเกษตร

อินโดนีเซียประสงค์ให้มีการร่วมทุนและพัฒนาเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์ โดนมินนโยบายเพิ่มขนาดฝูงโค มีการกำหนดอัตราส่วนการนำเข้า ๕:๑ หมายถึงหากมีการนำเข้าโคขุนจำนวน ๕ ตัว จะต้องนำเข้าแม่พันธุ์ด้วยจำนวน ๑ ตัว ต้องการทั้งเงินทุนและเทคโนโลยี นอกจากนี้ ยังต้องการพัฒนาโรงเชือดฮาลาล (Halal Cattle Abattoir Development)

อินโดนีเซียยังประสงค์ให้มีการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนด้านเศรษฐกิจ (Economic Reform) ทั้งห่วงโซ่อุปทาน เช่น การปรับปรุงโรงงานผลิตน้ำตาล ซึ่งบางแห่งมีอายุเกินกว่า ๑๐๐ ปี

การลงทุนด้านการประมง

อธิบดีของหน่วยงาน Department of Aquaculture ภายใต้ Ministry of Marine Affairs and Fisheries สรุปศักยภาพและสถานการณ์ด้านการประมงของประเทศ โดยอินโดนีเซียยังมีพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงซึ่งรอการพัฒนาและการลงทุนอยู่อีกมาก โดยปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ไปเพียงร้อยละ ๗.๔๑ เท่านั้น

อัตราการใช้ประโยชน์พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

กิจกรรม	พื้นที่ที่มีศักยภาพ (ล้านไร่)	พื้นที่ที่มีการใช้ ประโยชน์ (ล้านไร่)	ร้อยละของพื้นที่ ที่ใช้ประโยชน์
การเพาะเลี้ยงในทะเล	๗๕.๗๗	๑.๗๘	๒.๓๖
การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง	๑๘.๐๒	๔.๔๗	๒๔.๘๓
การเพาะเลี้ยงในน้ำจืด	๑๗.๖๙	๒.๐๐	๑๑.๓๒
รวม/เฉลี่ย	๑๑๑.๔๘	๘.๒๕	๗.๔๑

ทั้งนี้ อินโดนีเซียต้องการให้ลงทุนในลักษณะร่วมทุนหรือความเป็นหุ้นส่วน เพื่อพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้ง ปลา สาหร่าย และสัตว์น้ำอื่นๆ ทั้งนี้ มีเป้าหมายการผลิตกุ้งให้ได้ถึง ๑.๒๕ ล้านตัน และอาหารสัตว์น้ำ ๑.๔๘ ล้านตันในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ การเพาะเลี้ยงนอกชายฝั่ง (Offshore) เน้นการเพาะเลี้ยงปลากะพงขาว (Barramundi) ต้องการความช่วยเหลือด้านการจัดการโรงเพาะพันธุ์ (Hatchery) โดยมุ่งส่งออกผลผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงไปยังสิงคโปร์ สหรัฐฯ ตะวันออกกลาง และสหภาพยุโรป ส่วนสาหร่าย Gracilaria อินโดนีเซียเป็นผู้ผลิตรายใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลก โดยในปี ๒๕๕๗ มีผลผลิตถึง ๑๑.๒๗ ล้านตัน ผู้ที่เข้าไปลงทุนในเขตหรือโซนที่กำหนดจะได้รับการอำนวยความสะดวกหลายด้าน รวมทั้งลดขั้นตอนในการลงทุนทำธุรกิจ และได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษี

อินโดนีเซียคาดหวังจะได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากออสเตรเลีย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบ กักกัน ฝังระวางและจัดการโรคสัตว์น้ำ ความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ รวมถึงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลากระพงขาว กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว หอยเป่าฮื้อ ลอปลเตอร์ขนาดใหญ่ และการเลี้ยงสาหร่าย Microalgae ที่ต้องการขยายกำลังการผลิตในลักษณะ Mass production สำหรับปลาน้ำจืด ประสงค์ให้มีการลงทุนร่วมเพื่อเพาะเลี้ยงปลากลุ่ม Gourami, Common carp, Catfish ปลาไหล ปลานิล และปลาสวยงาม ทั้งนี้ ด้านการจับสัตว์น้ำในทะเล (Capture Fishery) ได้ปิดการลงทุนร่วมไปแล้ว

เมือง Padang ซึ่งเป็นเมืองหลวงของเกาะสุมาตราฝั่งตะวันตก ต้องการส่งเสริมการลงทุนด้านการทำการประมงปลาทูน่าและแปรรูปเพื่อการส่งออก

อัตราการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปลาทูน่า

ปลาทูน่าที่ส่งออก	ศักยภาพที่สามารถจับได้ (ตัน/ปี)	ปริมาณการจับในปัจจุบัน (ตัน/ปี)	ร้อยละของการใช้ประโยชน์
Bigeye tuna	๒๓,๐๐๐	๔,๘๐๐	๒๐.๐
Tongkol Bojo	๑๙,๓๓๐	๔,๐๐๐	๒๐.๗
Situhuk	๖๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๕.๔
Yellowfin tuna	๑๗,๓๐๐	๓,๓๐๐	๑๙.๑
รวม/เฉลี่ย	๑๒๔,๖๓๐	๒๒,๑๐๐	๑๘.๘

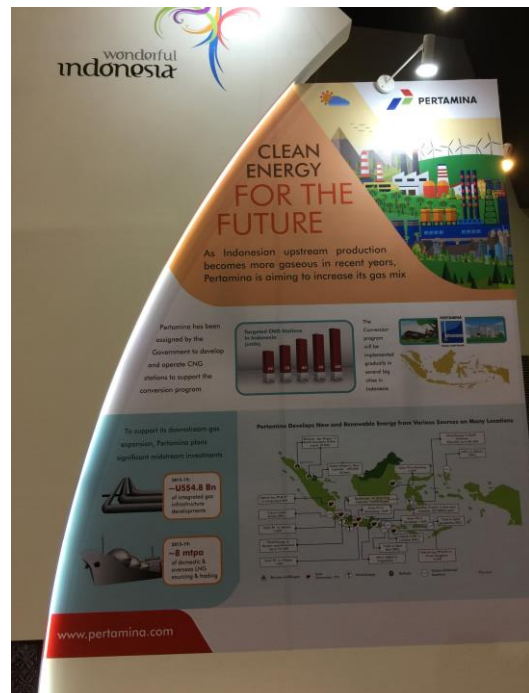
รัฐบาลเมือง Padang ต้องการการลงทุนจากออสเตรเลียด้านการจับปลาทูน่า การสร้างโรงงานแปรรูป รวมทั้งด้านวิชาการ และการจัดการข้อมูล

การลงทุนด้านอื่นๆ

อินโดนีเซียประสงค์ให้มีการลงทุนด้านพลังงานและพลังงานทดแทน (Renewable Energy) การสร้างท่าเรือ (Bungus Harbour) การเงิน การทำเหมืองแร่ เช่น ทองคำ โทเทเนียม โคบอลต์ ฯลฯ รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาเกาะขนาดเล็กเพื่อสำหรับการท่องเที่ยวทางทะเล

งานแสดงสินค้า Indonesia Fair

เดิมประธานาธิบดี Joko Widodo มีกำหนดการมาร่วมงานและเป็นผู้กล่าว Keynote Speech ในช่วงเช้าของวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งจะมีพิธีเปิดงานแสดงสินค้าอย่างเป็นทางการ โดยมีธีมว่า Towards a New Chapter of Indonesia and Australia Economic Partnership ต่อด้วยการเสวนาใน ๒ หัวข้อคือ Bilateral Relation Update และ Regional Development Opportunities โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ ของอินโดนีเซีย และผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตที่ประสงค์ดึงดูดการลงทุน แต่เนื่องจากมีการเหตุการณ์ความไม่สงบและการประท้วงในกรุงจาการ์ต้า จึงทำให้โปรแกรมดังกล่าวถูกยกเลิกไป

ในงานแสดงสินค้าจึงมีเพียงการแสดงนาฏศิลป์ประจำชาติบนเวที และการออกร้านแสดงสินค้าพื้นเมืองที่ผลิตจากผ้าบาติก สินค้าหัตถกรรม ของที่ระลึก เครื่องประดับ ส่วนหนึ่งเป็นการจำหน่ายขนมและอาหาร รวมถึงคูหาส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ และบริษัทปิโตรเลียมของอินโดนีเซีย (Pertamina) ที่กำลังต้องการแสวงหาผู้ร่วมทุน โดยมีคูหารวมกันทั้งงานประมาณ ๒๐ คูหา ในงานมีผู้เข้าร่วมชมงานไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นชาวอินโดนีเซีย

ข้อคิดเห็นของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรฯ

๑. อินโดนีเซียขาดดุลการค้ากับออสเตรเลียด้านสินค้าเกษตรค่อนข้างมาก เนื่องจากออสเตรเลียเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารรายใหญ่ของโลก ในขณะที่อินโดนีเซียมีประชากรมากจึงมีความต้องการบริโภคอาหารสูงตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียยังมีทรัพยากรอย่างอุดมสมบูรณ์ และยังมีโอกาสในการพัฒนาอีกมาก โดยเฉพาะด้านปศุสัตว์และการประมง

๒. จากการที่ไทยประสบปัญหาเรื่องโรคกุ้ง EMS จนทำให้ภาคการผลิตและส่งออกกุ้งของไทยหยุดชะงัก จึงเป็นโอกาสให้อินโดนีเซียเริ่มพัฒนาศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงกุ้งอย่างรวดเร็ว จนขณะนี้กลายเป็นผู้ผลิตและส่งออกกุ้งจากการเพาะเลี้ยงรายใหญ่ของโลก การที่อินโดนีเซียมีภูมิประเทศเป็นเกาะขนาดเล็กมากมาย แม้จะทำให้การคมนาคมและการขนส่งพัฒนาได้ช้า แต่กลับเป็นประโยชน์ในแง่การควบคุมโรคสัตว์น้ำ สามารถลดโอกาสเกิดความเสียหายจากการแพร่กระจายโรคสัตว์น้ำ หากอินโดนีเซียได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนและการวิจัยพัฒนาจากออสเตรเลีย อีกทั้งยังมีความได้เปรียบด้านค่าแรงงานที่ต่ำกว่าไทย ย่อมเป็นโอกาสให้มีการพัฒนาด้านการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารได้มากยิ่งขึ้น และจะเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในออสเตรเลียและตลาดโลกได้ในอนาคต

๓. อินโดนีเซียให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยและพัฒนาเป็นอย่างมาก โดยในช่วงการประชุมสัมมนาจะเน้นย้ำเรื่องความช่วยเหลือทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน การจัดการการผลิต การแปรรูป การตรวจสอบ กักกัน และควบคุมโรค รวมถึงความปลอดภัยทางชีวภาพ เนื่องจากเห็นว่าออสเตรเลียมีความเชี่ยวชาญในหัวข้อเหล่านี้มาก ไทยจึงควรใช้ประโยชน์จากความร่วมมือที่มีอยู่กับออสเตรเลีย โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการเกษตรของไทยในระยะยาวและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา
พฤศจิกายน ๒๕๕๙